

ครูยุคใหม่' แค่มิจิตวิญญานครู-ไม่พอ

นำเสนอเมื่อ : 15 ม.ค. 2559

มูลนิธิสยามกัมมาจล

วันที่ 16 มกราคม ของทุกปี ถือว่าเป็น "วันครูแห่งชาติ" เป็นวันที่ลูกศิษย์จะรำลึกถึงพระคุณของครูและเป็นวันที่ทุกคนจะหวนรำลึกถึงบทบาทหน้าที่ของความเป็นครู เราเรียกรอง "ครูยุคใหม่" ควรจะเป็นครูแบบไหน แค่มิจิตวิญญานครูจะพอหรือไม่ สำหรับครูในยุคศตวรรษที่ 21 ครูควรมีคุณสมบัติหรือทักษะอะไรเพิ่มเติมอีกบ้าง ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช ประธานกรรมการมูลนิธิสยามกัมมาจล ได้ให้ข้อคิดไว้อย่างน่าฟัง....

"...ครูสมัยใหม่ แทนที่จะตั้งหน้าตั้งตาถ่ายทอดความรู้ก็มาตั้งสติว่าเด็กสมัยนี้ต้องเกิด Learning out come อะไรบ้าง ผลลัพธ์การเรียนรู้จะอะไรบ้าง จะให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้เช่นนั้นเด็กทำอะไร ครูทำอะไร แล้วครูรู้ได้อย่างไรว่า เด็กมีความก้าวหน้าในเรื่องการเรียนรู้ไปได้ดี เด็กในชั้นเรียน บางคนไปไว บางคนไปช้า ครูก็ต้องมาตั้งคำถามอีกว่าคนไหนไปไว คนไหนไปช้า แล้วครูจะอย่างไรกับเด็กแต่ละคน ถ้าเป็นสมัยนี้ครูจะเอาใจใส่กับเด็กที่ไปไวแล้วก็หาทางทำให้ได้รางวัล สิ่งที่ไม่รู้ตัว คือ เด็กที่อ่อน ก็จะไม่สนใจเรียนแบบไม่รู้จริง การศึกษาที่ดีเด็กทั้งชั้นต้องได้ Mastery Learning ถึงแม้ว่าหัวจะซ้าก็ไม่เป็นไร ครูก็ต้องมาตั้งคำถามต่อว่าลูกศิษย์ทั้งชั้นได้เรียนรู้เรื่องนั้นจริงแล้ว ต้องแปลให้ชัดเจนว่ามีสองส่วนนะ ส่วนที่เป็นวิชา และส่วนที่เป็นนิสัยใจคอ ก็ไม่ใช่ครูคนเดียวแหละที่เกี่ยวของ พ่อแม่ด้วย การที่จะทำหน้าที่แบบนี้ ครูคนเดียวโดดๆก็ทำโดยยาก ส่วนผู้อำนวยการก็ต้องเป็นที่ปรึกษาได้...

"....ครูเป็นบุคคลสำคัญ และเป็นผู้จัดชั้นเรียน ให้ชั้นเรียนมีการเรียนรู้ที่ถูกต้อง คุณสมบัตินี้ที่สำคัญที่สุด คือ ครูอยู่กับการเรียนรู้ ต้องมีจัน นทะ มีแรงบันดาลใจที่จะเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ในที่นี้ คือ การเรียนรู้เพื่อทำหน้าที่ครูที่ดี เป็นครูแห่งศตวรรษที่ 21 ครูสมัยใหม่ ถ้ามีอันนี้อย่างอื่นก็ตามมา จากมุมมองของผม การเรียนรู้ที่ดีที่สุด คือการอยู่ที่ห้องเรียน จะทำอะไรก็แล้วแต่ถ้าไม่ใช่ห้องเรียนที่ตัวเองเป็นครู ในการเรียนรู้ของตน คุณนั้นจะไม่มีวันเข้มแข็ง ครูบางคนมีคุณลักษณะแบบนี้แต่อาจจะไม่รู้ตัว การเป็นครูที่ดี คือ ต้องมาตั้งเป้าหมายในตัว learning out come ในปีนี้ เถอมนี่ หรือวิชานี้ คืออะไร ซึ่งต้องมีทั้งสองส่วน ทั้งในสวนวิชาการและนิสัยใจคอ แต่อย่าลืมที่จะทำความรู้จักลูกศิษย์ด้วยนะ ตั้งเป้าหมาย หาวิธีที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย วิธีก็คือการออกแบบการเรียนรู้ ต้องเป็นการเรียนรู้ที่ทำกิจกรรมเยอะๆ เพื่อให้เขาได้เรียนรู้สิ่งเหล่านั้นจากการสร้างความรู้ในตัวเอง จากการปฏิบัติ การสัมผัส การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งอาจจะไปทำกิจกรรมต่างๆมาแล้วลุ่มเหลว ต้องแก้ไข สิ่งเหล่านี้เป็นการเรียนรู้หมดเลย ระหว่างนั้นครูก็ต้องมาทำความเข้าใจว่าจะเดินไปกับเด็กๆอย่างไร จะส่งเสริม ให้กำลังใจอย่างไร ซึ่งในกระบวนการนั้นครูจะคอยประเมิน access ไม่ใช่ evaluate แล้วก็ feedback ครูต้องให้กำลังใจและเป็นแรงเสริม เพื่อให้เด็กรับรู้ เด็กจะได้ทักษะการเรียนรู้จากปฏิบัติไปตลอดชีวิต ครูจะเรียนรู้ทักษะเหล่านี้ได้ตลอด หน้าที่ของครูไม่ใช่เปิดตำราแล้วสอน เริ่มตนก็คือ วางแผน แล้วก็ทำให้บรรลุแผนนั้น...

สำหรับความเห็นเรื่องคุณสมบัติของครูที่ดีต้องเป็นอย่างไร ศ.นพ.วิจารณ์กล่าวว่า "อย่างแรก คือ รักเด็ก
อย่างที่สอง คือ ภูมิวิธีที่จะไปส่งเสริมเขา ก็คือวิธีการเป็นครู แล้วก็พัฒนาขึ้นเรื่อยๆ บางคนไม่ควรเป็นครู
เพราะไม่รักเด็ก แต่บางคนรักเด็ก เมื่อเด็กเห็นก็จะวิ่งเข้าใส่ เดี่ยวเดี๋ยวก็จะสนิทกัน
เด็กจะมีความสุขแล้วก็ต้องต่อยอดอันที่สอง คือ วิทยาศาสตร์ว่าด้วยการเป็นครู ศาสตร์ที่ว่าด้วยการปฏิบัติ
ต้องรู้ศาสตร์ในทฤษฎีและปฏิบัติ และก็ต้องเรียนเรื่อยๆ ไป
เพราะการเรียนแบบนี้ไม่มีวันจบและก็เกิดความสุขจากการได้ทำแบบนี้..."

จากข้อคิดของศ.นพ.วิจารณ์ พานิช
น่าจะเป็นของขวัญวันครูอีกชิ้นหนึ่งที่มีประโยชน์แก่วงการครูไม่มากนักน้อย

ที่มา [ThaiPR วันที่ 14 มกราคม 2559](#)